

Ad spm. nr. S 870**Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):**

Fra indenrigsministeren er modtaget supplerende besvarelse af et af medlem af Folketinget Birthe Hansen (SF) stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med begrundelsen og den foreløbige besvarelse er optaget i Folketingstidende foran, sp. 9477, var sålydende:

Til indenrigsministeren (13/3 87) af:

Birthe Hansen (SF):

»Finder ministeren ikke, at den behandling, et vietnamesisk ægtepar har været udsat for fra Hvidovre Hospitals side, er groft diskriminerende?«

Supplerende svar (1/4 87):

Indenrigsministeren (Enggaard):

I forlængelse af den foreløbige besvarelse af spørgsmålet af 18. marts 1987 har Københavns Magistrats 2. afdeling over for Indenrigsministeriet oplyst, at det pågældende par i 1980 henvendte sig til gynækologisk-obstetriske afdeling på Hvidovre Hospital på grund af barnløshed. Hospitalet forsøgte behandling heraf, men uden resultat.

Herefter sendte parrets praktiserende læge på ny en henvisning til Hvidovre Hospital i 1985 om heterolog insemination (befrugtning med sæd fra donor), på hvilken gynækologisk afdeling gav afslag i en skrivelse til parrets læge. Afslaget var bl.a. begrundet med, at afdelingen i det konkrete tilfælde måtte nære tvivl om, hvorvidt parret – på grund af deres fremmede miljø – ville forstå de etiske og andre aspekter af inseminationen.

Afdelingen har efterfølgende givet udtryk for, at afslaget hverken var begrundet i en racistisk eller diskriminerende indstilling over for indvandrere.

Magistraten har tilsluttet sig afdelingens opfattelse af, at det forud for en heterolog insemination er nødvendigt med en meget grundig drøftelse med parret, især om sagens etiske aspekter, idet det må anses for nødvendigt at tage hensyn til de leveforhold m.m., som det kommende barn vil vokse op under, og at der, forinden en insemination forsøges, må være fuld sikkerhed for, at parret har forstået betydningen heraf.

Afdelingens afgørelse i det konkrete tilfælde kan derfor efter magistratens opfattelse ikke tages som udtryk for diskrimination over for indvandrere.

Magistraten har dog samtidig tilkendegivet, at man ville have fundet det rettest, om afdelingen ved den fornede henvendelse i 1985 havde foretaget en nærmere undersøgelse – bl.a. ved indkaldelse af parret til en samtale – af, om det pågældende ægtepar – på dansk eller gennem tolk – ville kunne forstå betydningen af inseminationen og baggrunden for et afslag, idet parret da havde haft yderligere 4–5 års ophold under danske forhold siden den første henvendelse i 1980.

Magistraten har afslutningsvis bemærket, at direktoratet for Københavns Hospitalsvæsen vil drage omsorg for, at parret tilbydes en ny undersøgelse på Hvidovre Hospital, og man vil samtidig tilbyde, at henvisningen kan ske til et andet hospital (Rigshospitalet), hvis de pågældende måtte foretrække dette.

Udtalelsen giver mig ikke anledning til bemærkninger.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 221:

Forslag til lov om ændring af lov om vurdering af landets faste ejendomme og lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten (ligningsloven). (Omvurdering af ejerlejligheder, der frigøres fra lejemål).

Af Thoft (SF) m.fl.

(Fremsat (omtrykt) 24/3 87).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):**

Det foreliggende lovforslag, der er fremsat af SF, går ud på, at der hvert år pr. 31. december skal ske en omvurdering af ejerlejligheder, der siden ejerlejlighedens sidste vurdering er blevet frigjort fra lejemål. Efter de gældende regler sker omvurderingen ved næste almindelige vurdering.

SF har i 1984 fremsat et lignende forslag, som regeringen afviste på grund af de administrative vanskeligheder, som ville opstå, hvis forslaget blev gennemført.

[Ministeren for skatter og afgifter]

Forslaget indeholder desuden en ændring af ligningslovens bestemmelser om beregning af begrænsningen i stigningen i lejeværdier fra det ene år til det andet for disse lejligheder.

Formålet med forslaget er, at lejeværdien for de tidligere udlejede ejerboliger hurtigst muligt skal beregnes på grundlag af boligens værdi som ejerbolig.

Ved skattereformaftalen blev der taget stilling til spørgsmålet om beskatning af ejerboliger. Som led i aftalens gennemførelse blev lejeværdireglerne således ændret, og der blev indført særlige regler om beskatning ved førstegangsafståelse af visse ejerlejligheder. Lejeværdien for de her omtalte ejerlejligheder skal derfor ses som en del af en større helhed.

Da der i skattereformen er gjort op med lejeværdiberegningen og beskatningen af ejerlejligheder, og da der fortsat vil være nogle administrative problemer forbundet med en omvurdering, kan jeg naturligvis ikke gå ind for det forslag, som SF har fremsat.

Lykketoft (S):

Jeg synes nu egentlig, det er et meget fornuftigt forslag, SF har fremsat. Jeg har ikke haft den tanke, før jeg hørte skatteministerens indlæg her, at det ville være et brud på nogle aftaler, vi havde lavet, hvis man overvejede det positivt. Men det er da klart, at det må vi så tage en forhandling om med skatteministeren.

Jeg synes egentlig, det er en rimelig tankegang, at der ikke skal gå en lang periode, før man vurderer en ejendom efter den status, den faktisk har, og det slår igennem på lejeværdifastsættelsen.

Men vi er i hvert fald velvillige over for at kigge på det her i forhandling med andre partier.

Collet (KF):

Lovforslaget fra SF peger på et, det må vi sige, reelt, men mindre problem. Løsningsforslaget kan man selvfølgelig diskutere. Vi har også overvejet, om der skulle være problemer med skattereformen i denne sammenhæng, men man må nok sige: gud ved, om ikke dette lovforslag egner sig ualmindelig godt til udvalgsbehandling? Og så er spørgsmålet også, om det skal løses på denne måde

eller eventuelt i forbindelse med vurderingsloven.

Bente Nielsen (V):

Som allerede omtalt indeholder dette forslag to elementer: for det første, hvornår der skal ske en omvurdering af ejerlejligheder, der i løbet af det sidste år er blevet frigjort fra lejemål. Jeg kan forstå på skatteministeren, at der er nogle administrative problemer ved at gøre det, og det synes jeg vi skal kigge nærmere på og se, om de fordele, der kunne være ved ændringen, opvejer de administrative problemer, der vil være.

Den anden del af forslaget drejer sig om en ændring af lejeværdireglerne specielt for denne gruppe af ejendomme. Jeg må indrømme, at jeg har lidt svært ved at se, at der er en argumentation for, at der skulle være specielle lejeværdiregler for denne gruppe ejendomme i forhold til de øvrige ejendomme, så denne del af forslaget må jeg også afvise.

Aase Olesen (RV):

Med det forslag, SF her har fremsat, har SF peget på et problem, som jeg tror har været ukendt for de fleste af os. Det er selvfølgelig ikke nogen undskyldning, men jeg må indrømme, at da jeg så konsekvenserne – hvis ellers beregningerne i forslagets bemærkninger er rigtige – havde jeg en fornemmelse af, at det kunne være en 1. april-spøg, men det er det forhåbentlig ikke. Jeg synes nok, det er ejendommeligt, at man ikke tidligere har haft fat i den meget mærkværdige regel, at en ejerlejlighed, selv når den er solgt som ejerlejlighed, kan vurderes i op til fire år til kun det halve af den reelle værdi. Vi synes absolut, at der her er et problem, som skal løses.

Vi anbefaler gerne forslaget til en positiv udvalgsbehandling. Jeg må sige, at jeg ligesom nogle af de foregående ordførere ikke har forestillet mig, at skatteministeren ville påberåbe sig skattereformforliget i denne sag, men det er klart, at det må ordnes mellem forligspartierne.

Der er flere problemer i sagen, og derfor er spørgsmålet, hvor hurtigt de kan løses. Der er dels de mennesker, der sidder i en lejlighed, og som falder ind under disse reg-

[Aase Olesen]

ler, dels dem, som står over for at skulle købe en lejlighed, der hidtil har været udlejet.

Det er klart, at vi er så langt fremme på året, at vi næppe kan gå ind i en meget lang og indviklet udvalgsbehandling, men jeg ser altså hen til, at vi kan nå et resultat. Det er klart, at vi må tage en forhandling med skatteministeren, hvis han mener, at dette på nogen måde kan siges at falde ind under skatte-reformen. Jeg kan ikke mindes, at det problem har været oppe og vende i nogen som helst sammenhæng.

Bollmann (CD):

Forslaget går ud på at forhøje boligudgiften for visse former for boliger, og det er lige det modsatte af, hvad vi i CD gerne vil. Derfor har vi meget let ved at afvise forslaget.

Jeg var glad for ministerens bemærkninger. Jeg oplever det også sådan, at det var ting, vi var inde på under de skattereformforhandlinger, som blev gennemført. Vi har bl.a., som også ministeren gjorde opmærksom på, diskuteret ejerlejligheder under skattereformforhandlingerne, så jeg kan helt tilslutte mig ministerens afvisning af forslaget.

Damgaard Nielsen (FP):

Dette lovforslag kan Fremskridtspartiet selvfølgelig ikke gå ind for.

Der er et par sjove ting i det lovforslag, hr. Thoft agiterer for, bl.a. at vi skal have øget beskatning af ejerne af disse lejligheder, samtidig med at lejerne helst skal holdes skadeløse i forhold til de forhøjede ejendoms-skatte. Det er to ting, som ikke lader sig gøre. Fremskridtspartiet går stærkt ind for, at folk selv ejer deres lejlighed eller bolig, og derved mener jeg, at dette problem efterhånden vil løse sig. Det er kun et overgangsfænomen.

Hr. Thoft nævner nogle eksempler i bilag 1 og 2, og der er da en stor forskel dér. Jeg ville nok støtte hr. Thoft, dersom han fremsatte forslag om, at de store udgifter på grund af lejeværdi af egen bolig blev sat ned, så de passede med de mindste. Så var der ingen ulighed. Jeg tror godt, vi kunne snakke fornuftigt om at få den samme lejeværdi for den samme type bolig, men det kunne vi gøre ved at sænke den dyre i stedet for at forhøje den billige.

Det er typisk for SF, at så snart det er privatejet, skal det brandskattes og lidt til, og de, der nyder godt af privatejede udlejningslejligheder, skal helst have det helt gratis. Det lader sig nu engang ikke gøre, hvis der ikke er unormal pengetilflydning til sådan nogle udlejningslejligheder.

Albrechtsen (VS):

VS kan støtte dette forslag. Det er et grundigt og solidt stykke arbejde, også rent teknisk, så det kan jo vedtages i løbet af en uges tid.

Jeg skal ikke gå meget ind på detaljerne, bare sige, at det er et helt generelt problem, at disse vurderinger altid slæber et betydeligt stykke efter den almindelige prisudvikling, og det kan så give sig udslag i nogle vældige hop i vurderingerne.

Her har man altså det specielle problem med salg af ejerlejligheder, og jeg er bange for, at Fremskridtspartiet tager fejl, hvis man tror, at det er et kortvarigt overgangsfænomen. Der står en række såkaldte resteje-domme – især her i hovedstaden – med en masse udstykkede ejerlejligheder, som er udlejede i øjeblikket, men hvor ejeren ligger på lur for at få dem solgt, når det gunstige tidspunkt til at hente en spekulationsgevinst foreligger.

Den rigtige løsning er selvfølgelig at se at få disse resteje-domme ført tilbage til udlejningssektoren og gjort til almenyttige andelsboligforeninger eller i hvert fald til andelsboligforeninger. Det er så en anden sag.

Dette forslag kan være med til i hvert fald at inddrage en lille del af den gevinst, som spekulanter kan have i øjeblikket på salget.

Jeg vil godt sige vedrørende hr. Bollmanns betragtninger, at det er rent vrøvl, at dette skulle kunne føre til forøgede boligudgifter. Ejerlejlighederne bliver ganske enkelt solgt til den pris, de stakkels købere kan betale, og den pris bliver ikke højere, fordi man indtager noget af ejerens gevinst. Så kan ejeren ganske enkelt ikke sælge lejligheden. Derfor har hr. Bollmanns betragtninger ingen som helst gyldighed i virkeligheden.

Nu var hr. Bollmann den eneste af de borgerlige ordførere, der udtalte sig fuldstændig klart. Jeg kunne egentlig godt tænke mig, hvis ministeren og de borgerlige ordførere klart tilkendegav, om de mener, at der fortsat

[Albrechtsen]

skal være et særligt skatteprivilegium på det her område, eller om de mener, at det elementære forslag, SF har fremsat, bare hurtigst muligt skal gennemføres.

Det er en fuldstændig formalistisk betragtning, at det skulle være forligsstof. Hvis det er forligsstof, kan skatteministeren jo bare gå herop og sige, at det er hans ønske, at det skal ændres, sådan som SF har foreslået det. Jamen så er der ikke noget problem, for Socialdemokratiet har jo sagt, at de gerne vil være med til at ændre det. Det er noget pjat at henvise til, at det skal forhandles i forbindelse med et forlig osv. osv., når alle i realiteten er enige om, at det skal gennemføres.

Jeg kunne godt tænke mig, at regeringen og regeringspartierne meldte klart ud og sagde: det her bliver gennemført nu med det samme.

Thoft (SF):

Det er jo en god dag i dag.

Nu skal jeg ikke blande mig i ministerens debat med Socialdemokratiet om skattereformen. Men jeg kan ikke lade være med at erindre ministeren om, at da man i efteråret ændrede fradragsværdien for renter af privat gæld meget afgørende med den såkaldte kartoffelrenteafgift, var det regeringens opfattelse, at når blot der ikke blev rørt ved de paragraffer, som skattereformen omfattede, var der ikke tale om et brud på skattereformen.

Om det er den rigtige fortolkning eller ej, skal jeg ikke afgøre, men jeg har i mit forslag meget bevidst bestræbt mig på ikke at røre ved de paragraffer for ikke at bringe ministeren, eller Socialdemokratiet for den sags skyld, i den kattedpine, at der skulle være tale om et brud på skattereformen.

Når ministeren siger, at det skal ses i sammenhæng med reglerne om beskatning ved førstegangsafståelse, må ministeren erkende, at såfremt SFs forslag vedtages, bliver der tale om mindre afståelsesafgift. Det er rigtigt, at ejeren vil få mindre for sin lejlighed, for det er jo sådan, at dette særlige skatteprivilegium naturligvis vil lagre sig i boligens pris som en kapitalgevinst for den, der sælger, og som en udgift for den, der køber. Det vil sige, at hvis ejeren får mindre for det, skal han også betale mindre i afståelsesafgift. Det er i øvrigt sådan, at afståelsesafgiften først skal

betales ved den sjette afståelse, tror jeg det er.

Til Socialdemokratiet vil jeg sige, at jeg da er taknemlig for den meget positive modtagelse.

I indlægget fra hr. Collet fra Det Konservative Folkeparti bemærkede jeg, at der var en nuanceforskel i forhold til ministeren. Hr. Collet sagde, at der er tale om et reelt problem. Det afviste ministeren, så vidt jeg har forstået. Det ser jeg som en klar forskel.

Så viser den konservative dobbeltmoral sig: dette er en sag, der egner sig godt til udvalgsbehandling, og så er problemet løst. Næh, hr. Collet. Problemet bliver ikke løst, fordi man putter det ned i et udvalg og sætter låget på syltekrukken. Det lå helt klart i det, hr. Collet sagde for et øjeblik siden, at det var det, der var tanken med at udvalgsbehandle forslaget. Det løser ingen problemer. Problemet løses ved at sørge for ligestilling mellem forskellige typer ejere.

Til hr. Bollmann vil jeg godt sige, at han har uret, når han taler om stigende boligudgifter. Nej, tværtimod. De nuværende regler er med til at forlede de stakkels nye købere, for de forpligter sig til en fremtidig højere udgift, som de ikke kan se på salgsopstillingen fra mægleren den dag, de køber ejendommen. Men tre år efter sker der omvurdering, og så kommer de højere udgifter. Det ved den ikke særlig kyndige nye køber ikke. Tværtimod er de bestående regler skam med til at forlede nye købere.

Men jeg vil godt sige, at SF er villig til at løse det problem, hr. Bollmann rejste, og som måske også var det, fru Aase Olesen mente, da hun sagde, at der kan være et problem for dem, der har købt under de gamle regler, og som derfor har købt for dyrt i tillid til, at lejeværdien i hvert fald i nogle år fremover var lav. Jeg vil ikke afvise, at der kan være et problem for dem. Det kunne man løse meget simpelt ved at sige, at lovforslaget har virkning for ejerlejligheder, der sælges efter, at det er trådt i kraft. Så var det lille problem løst.

Til hr. Damgaard Nielsen vil jeg sige, at det kan være udmærket, hvis en patient har feber, at slå termometeret i stykker, men det gør ikke patienten rask. Det var faktisk det, hr. Damgaard Nielsen sagde, da han foreslog, at man i stedet for at sætte disse frigjorte lejligheder op til det, der er markedspri-

[Thoft]

sen, satte de gamle lejligheder ned til det halve af markedsprisen.

Det, der er virkeligheden, og det, der er årsagen til, at vi har fremsat forslaget, er, at markedsprisen for en lejlighed med en lejer i kun er det halve af markedsprisen i det øjeblik, lejeren er flyttet eller båret væk. Det problem kan kun løses ved at sørge for forhøjelse.

Vi har forsøgt at imødekomme den del af kritikken, som fru Aase Olesen rejste, ved at foreslå, at for lejligheder, der på denne måde frigøres, lægger vi en begrænsning ind, så man dog skal tåle en fordobling af lejeværdien fra de gamle til de nye regler, før begrænsningen på de 3.500 kr. pr. år træder i kraft. Men hvis fru Aase Olesen mener, at det fortsat er et problem, kunne man lade reglerne kun have gyldighed for alle nye, solgte ejerlejligheder.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 222:

Forslag til lov om ændring af lov om vurdering af landets faste ejendomme og lov om skattemyndighedernes organisation og om klageadgang m.m. (skattestyrelsesloven). (Klageret for lejere).

Af Thoft (SF) m.fl.
(Fremsat 24/3 87).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Det foreliggende lovforslag, der er fremsat af SF, går ud på at give lejere adgang til at

klage over ejendomsvurderingerne. Efter de gældende regler er det som hovedregel kun ejere, der har klageadgang. En lejer har kun klageadgang, hvis han i henhold til lov eller kontrakt er forpligtet til at betale ejendomsskatterne direkte til kommunen.

SF har tidligere fremsat et lignende forslag. Dengang afviste regeringen forslaget med henvisning til de administrative problemer, som ville opstå, hvis forslaget blev gennemført. Disse problemer er fortsat til stede, og regeringen må derfor også afvise dette nye forslag.

Der er således stadig ingen afklaring af, hvorledes lejerne skal underrettes om resultatet af vurderingen af en ejendom. Ved de almindelige vurderinger og årsvurderinger har lejerne en mulighed for at gøre sig bekendt med vurderingsresultaterne, idet kommunerne er forpligtet til at fremlægge en fortegnelse over resultatet af disse vurderinger. Derimod sker der ingen offentliggørelse af resultatet af en klage over vurderinger, og normalt offentliggøres resultatet af skyldrådernes og ligningsrådenes revision af vurderingsresultaterne heller ikke. Oplysningerne findes ikke i ejendomsregistre, hvorfor vurderingsmyndighederne ikke er i stand til at give lejerne den fornødne underretning.

Da den foreslåede klageret for lejerne – det er nok det væsentlige – samtidig betyder et indgreb i ejerens dispositionsfrihed, er der for regeringen ingen tvivl om, at forslaget må afvises.

Jytte Hilden (S):

Det forslag, vi snakker om nu, drejer sig, som ministeren også har været inde på, om, hvorvidt lejerne skal have indflydelse på de klager, der måtte være over ansættelsen af værdien af ejendomme.

Jeg skal ikke forlænge diskussionen, kun sige, at vi synes i Socialdemokratiet, at det er et snusfornuftigt forslag, og vi er sympatisk stemt over for det, så for vores vedkommende vil der ikke være nogen langvarig sagsbehandling.

Hagen Hagensen (KF):

Det Konservative Folkeparti kan ikke tilslutte sig dette lovforslag. Det går helt klart ud over de grænser, der må være for, hvad lejere efter vor opfattelse skal have indflydel-